

31998L0007

1.4.1998

DZIENNIK URZĘDOWY WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

L 101/17

DYREKTYWA 98/7/WE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY**z dnia 16 lutego 1998 r.****zmieniająca dyrektywę 87/102/EWG w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych Państw Członkowskich dotyczących kredytu konsumenckiego**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 100a,

uwzględniając wniosek Komisji (¹),uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego (²),stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 189b Traktatu (³),

a także mając na uwadze, co następuje:

w celu wspierania ustanowienia i funkcjonowania rynku wewnętrznego oraz zapewnienia konsumentom korzyści z wysokiego poziomu ochrony pożądanego jest stosowanie w całej Wspólnocie jednej metody obliczania rocznej stopy oprocentowania kredytu konsumenckiego;

artykuł 5 dyrektywy 87/102/EWG (⁴) przewiduje wprowadzenie wspólnotowej metody lub metod obliczania rocznej stopy oprocentowania;

w celu wprowadzenia takiej jednolitej metody obliczania pożądanego jest opracowanie jednolitego wzoru matematycznego na obliczanie rocznej stopy oprocentowania oraz na określanie poszczególnych pozycji kosztu kredytu, które mają być użyte w tych obliczeniach, poprzez wskazanie tych kosztów, które nie mogą być w nich uwzględniane;

w załączniku II do dyrektywy 87/102/EWG wprowadzono wzór matematyczny na obliczanie rocznej stopy oprocentowania, natomiast zgodnie z art. 1a ust. 2 tej dyrektywy opłaty mają być wyłączone z obliczeń „całkowitego kosztu kredytu konsumenckiego”;

podczas trzyletniego okresu przejściowego, począwszy od dnia 1 stycznia 1993 r., Państw Członkowskim, w których do dnia 1 marca 1990 r. obowiązywały przepisy zezwalające na

stosowanie innych wzorów matematycznych na obliczanie rocznej stopy oprocentowania, zezwolono na dalsze stosowanie tych przepisów;

Komisja dostarczyła Radzie sprawozdanie, zgodnie z którym w świetle dotychczasowych doświadczeń możliwe jest stosowanie jednolitego wspólnotowego wzoru matematycznego na obliczanie rocznej stopy oprocentowania;

artykuł 1a ust. 3 dyrektywy 87/102/EWG, zgodnie z którym w niektórych Państwach Członkowskich niektóre koszty wyłączone były z obliczeń rocznej stopy oprocentowania, stał się nieaktualny, gdyż żadne z Państw Członkowskich nie stosowało tego artykułu;

konieczne jest zachowanie dokładności co najmniej do jednego miejsca po przecinku;

zakłada się, iż rok ma 365 dni lub 365,25 dnia lub (w latach przestępnych) 366 dni, 52 tygodnie lub 12 równych miesięcy; zakłada się, iż jeden taki miesiąc liczy 30,41666 dni;

pożądane jest, by konsumenci mieli możliwość zapoznania się z terminami stosowanymi w różnych Państwach Członkowskich na oznaczenie „rocznej stopy oprocentowania”;

właściwe jest bezzwłoczne zbadanie, w jakim stopniu konieczna jest dalsza harmonizacja elementów kosztu kredytu konsumenckiego, umożliwiającą stworzenie sytuacji, w której korzystniej wypadłoby dla konsumenta europejskiego porównanie efektywnych stóp oprocentowania oferowanych przez instytucje finansowe w różnych Państwach Członkowskich, co tym samym zapewniłoby harmonijne funkcjonowanie rynku wewnętrznego,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

W dyrektywie 87/102/EWG wprowadza się następujące zmiany:

a) art. 1a ust. 1 lit. a) otrzymuje brzmienie:

— w greckiej wersji językowej dyrektywy:

„Το συνολικό ετήσιο πραγματικό ποσοστό επιβαρυνσης που εξισώνει σε ετήσια βάση τις παρούσεζ αξιεζ του συνολου των

(¹) Dz.U. C 235 z 13.8.1996, str. 8 oraz

Dz.U. C 137 z 3.5.1997, str. 9.

(²) Dz.U. C 30 z 30.1.1997, str. 94.

(³) Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 20 lutego 1997 r. (Dz.U. C 85 z 17.3.1997, str. 108), wspólne stanowisko Rady z dnia 7 lipca 1997 r. (Dz.U. C 284 z 19.9.1997, str. 1) oraz decyzja Parlamentu Europejskiego z dnia 19 listopada 1997 r. Decyzja Rady z dnia 18 grudnia 1997 r.

(⁴) Dz.U. L 42 z 12.2.1987, str. 48. Dyrektywa zmieniona dyrektywą 90/88/EWG (Dz.U. L 61 z 10.3.1990, str. 14).

τρεχουσών ή μελλοντικών (δανείων, εξοφλήσεων και επιβαρύνσεων που έχουν αναληφθεί από το δανειστή και το (δανειζόμενο) χαταναλωτή, υπολογίζεται σύμφωνα με το μαθηματικό τύπο που παρατίθεται στο παράρτημα II",

— w angielskiej wersji językowej dyrektywy:

„The annual percentage rate of charge which shall be that rate, on an annual basis which equalizes the present value of all commitments (loans, repayments and charges), future or existing, agreed by the creditor and the borrower, shall be calculated in accordance with the mathematical formula set out in Annex II”;

b) skreśla się art. 1a ust. 3;

c) skreśla się art. 1a ust. 5;

d) art. 3 otrzymuje brzmienie:

„Bez uszczerbku dla dyrektywy Rady 84/450/EWG z dnia 10 września 1984 r. w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych Państw Członkowskich dotyczących reklamy wprowadzającej w błąd (*) oraz przepisów i zasad stosowanych w przypadku nieuczciwej reklamy, jakakolwiek reklama lub jakakolwiek oferta wystawiona w siedzibie firmy, przez które jakaś osoba oferuje kredyt lub oferuje pośrednictwo w zawarciu umowy kredytu, w której ukazana jest stopa procentowa lub jakiejkolwiek liczby mające związek z kosztem kredytu, musi również określać roczną stopę oprocentowania za pomocą reprezentatywnego przykładu, jeśli nie można tego przedstawić w inny sposób.

(*) Dz.U. L 250 z 19.9.1984, str. 17. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 97/55/WE (Dz.U. L 280 z 23.10.1997, str. 18”);

e) załącznik II zastępuje się tekstem znajdującym się w załączniku I do niniejszej dyrektywy;

f) załącznik III zastępuje się tekstem znajdującym się w załączniku II do niniejszej dyrektywy.

Artykuł 2

1. Państwa Członkowskie wprowadzą w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy nie później niż w 2 lata po wejściu w życie niniejszej dyrektywy i niezwłocznie powiadomią o tym Komisję.

Przepisy przyjęte przez Państwa Członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub takie odniesienie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez Państwa Członkowskie.

2. Państwa Członkowskie przekażą Komisji teksty podstawowych przepisów prawa krajowego przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 3

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do Państw Członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia 16 lutego 1998 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

J. M. GIL-ROBLES

Przewodniczący

W imieniu Rady

J. CUNNINGHAM

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

„ZAŁĄCZNIK II

**PODSTAWOWE RÓWNANIE WYRAŻAJĄCE RÓWNOWAŻNOŚĆ POŻYCZEK Z JEDNEJ STRONY
ORAZ SUMY SPŁAT I KOSZTÓW Z DRUGIEJ STRONY**

$$\sum_{K=1}^{K=m} \frac{A_K}{(1+i)^{t_K}} = \sum_{K'=1}^{K'=m'} \frac{A'_{K'}}{(1+i)^{t_{K'}}}$$

Znaczenie liter i symboli:

K numer pożyczki

K' numer spłaty pożyczki lub opłaty kosztów

A_K kwota pożyczki numer K

$A'_{K'}$ kwota spłaty numer K'

Σ suma

m numer ostatniej pożyczki

m' numer ostatniej spłaty pożyczki lub opłaty kosztów

t_K okres, wyrażony w latach i ułamkach lat, między datą pożyczki nr 1 i datami kolejnych pożyczek od nr 2 do m

$t_{K'}$ okres, wyrażony w latach i ułamkach lat między datą pożyczki nr 1 i kolejnymi spłatami lub opłatami kosztów od nr 1 do m

i stopa procentowa, którą można obliczyć (algebraicznie, za pomocą kolejnych przybliżeń lub programu komputerowego), w przypadku gdy pozostałe dane równania są znane z umowy lub z innych źródeł.

Uwagi:

- Kwoty wpłacane przez obie strony w różnym czasie nie muszą być równe ani nie muszą być płacone w regularnych odstępach czasu.
- Data początkowa to data pierwszej pożyczki.
- Okresy między datami stosowane w obliczeniach wyrażane są w latach lub w ułamkach lat. Zakłada się, że rok ma 365 dni lub 365,25 dnia lub (w latach przestępnych) 366 dni, 52 tygodnie lub 12 równych miesięcy. Zakłada się, że jeden miesiąc liczy 30,41666 dnia (tj. 365/12).
- Wynik obliczenia podaje się z dokładnością co najmniej do jednego miejsca po przecinku. Przy zaokrąglaniu wyniku do dziesiątego miejsca po przecinku stosuje się następującą zasadę:

Jeśli cyfra występująca po wybranym miejscu po przecinku jest równa lub większa od pięciu, cyfrę na wybranym miejscu po przecinku zwiększa się o jeden.

- Państwa Członkowskie zapewniają tożsamość wyników otrzymywanych za pomocą stosowanych metod rozwiązywania równań z wynikami podanymi w przykładach przedstawionych w załączniku III."

ZAŁĄCZNIK II

„ZAŁĄCZNIK III

PRZYKŁADY OBLICZEŃ

- A. OBLICZANIE ROCZNEJ STOPY OPROCENTOWANIA NA PODSTAWIE ROKU KALENDARZOWEGO (1 ROK = 365 DNI (LUB 366 DNI W LATACH PRZESTĘPNYCH))

Przykład pierwszy

Suma pożyczki podjętej w dniu 1 stycznia 1994 r. wynosi $S = 1\,000$ ECU.

Splata pożyczki następuje w opłacie jednorazowej w wysokości 1 200 ECU dnia 1 lipca 1995 r., tzn. 1 1/2 roku lub 546 (= 365 + 181) dni od daty pożyczki.

$$\text{Równanie przybiera postać: } 1000 = \frac{1200}{(1+i)^{\frac{546}{365}}}$$

lub:

$$(1+i)^{546/365} = 1,2$$

$$1+i = 1,1296204$$

$$i = 0,1296204$$

Wartość tę zaokrąglamy do 13 % (lub do 12,96 %, jeśli preferowane jest zachowanie dokładności do dwóch miejsc po przecinku).

Przykład drugi

Suma pożyczki wynosi $S = 1\,000$ ECU, ale wierzyciel zatrzymuje 50 ECU z tytułu kosztów administracyjnych, tak więc w rzeczywistości pożyczka wynosi 950 ECU; splata pożyczki w wysokości 1 200 ECU następuje, podobnie jak w pierwszym przykładzie, dnia 1 lipca 1995 r.

$$\text{Równanie przybiera postać: } 950 = \frac{1200}{(1+i)^{\frac{546}{365}}}$$

lub:

$$(1+i)^{546/365} = 1,263157$$

$$1+i = 1,169026$$

$$i = 0,169026$$

Wartość tę zaokrąglamy do 16,9 %.

Przykład trzeci

Suma pożyczki podjętej dnia 1 stycznia 1994 r. wynosi 1 000 ECU; splata pożyczki następuje w dwóch ratach po 600 ECU każda, wpłacanych odpowiednio po roku i po dwóch latach.

Równanie przybiera postać:

$$1000 = \frac{600}{(1+i)} + \frac{600}{(1+i)^{\frac{730}{365}}} = \frac{600}{1+i} + \frac{600}{(1+i)^2}$$

Równanie to rozwiązujemy algebraicznie i otrzymujemy wynik $i = 0,1306623$, który zaokrąglamy do 13,1 % (lub do 13,07 %, jeśli preferowane jest zachowanie dokładności do dwóch miejsc po przecinku).

Przykład czwarty

Suma pożyczki podjętej dnia 1 stycznia 1994 r. wynosi $S = 1\,000$ ECU, a kwota do spłacenia przez pożyczkobiorcę wynosi:

Po 3 miesiącach (0,25 roku/90 dni):	272 ECU
Po 6 miesiącach (0,5 roku/181 dni):	272 ECU
Po 12 miesiącach (1 rok/365 dni):	544 ECU
Razem:	1 088 ECU

Równanie przybiera postać:

$$1000 = \frac{272}{(1+i)^{\frac{90}{365}}} + \frac{272}{(1+i)^{\frac{181}{365}}} + \frac{544}{(1+i)^{\frac{365}{365}}}$$

W równaniu tym możliwe jest obliczenie i za pomocą kolejnych przybliżeń, które można zaprogramować na kalkulatorze kieszonkowym.

Otrzymujemy wynik $i = 0,13226$, który zaokrąglamy do 13,2 % (lub do 13,23 %, jeśli preferowane jest zachowanie dokładności do dwóch miejsc po przecinku).

- B. OBLICZANIE ROCZNEJ STOPY OPROCENTOWANIA NA PODSTAWIE ROKU ZWYKŁEGO (1 ROK = 365 DNI LUB 365,25 DNIA, 52 TYGODNIE LUB 12 RÓWNYCH MIESIĘCY)

Przykład pierwszy

Suma pożyczki: $S = 1\,000$ ECU.

Spłata pożyczki następuje w opłacie jednorazowej w wysokości 1 200 ECU po 1,5 roku (tj. po $1,5 \times 365 = 547,5$ dnia, $1,5 \times 365,25 = 547,875$ dnia, $1,5 \times 366 = 549$ dniach, $1,5 \times 12 = 18$ miesiącach lub $1,5 \times 52 = 78$ tygodniach) od daty pożyczki.

Równanie przybiera postać:

$$1000 = \frac{1200}{(1+i)^{\frac{547,5}{365}}} = \frac{1200}{(1+i)^{\frac{547,875}{365,25}}} = \frac{1200}{(1+i)^{\frac{18}{12}}} = \frac{1200}{(1+i)^{\frac{78}{52}}}$$

lub:

$$(1+i)^{1,5} = 1,2$$

$$1+i = 1,129243$$

$$i = 0,129243$$

Wartość tę zaokrąglamy do 12,9 % (lub do 12,92 %, jeśli preferowane jest zachowanie dokładności do dwóch miejsc po przecinku).

Przykład drugi

Suma pożyczki wynosi $S = 1\,000$ ECU, ale wierzyciel zatrzymuje 50 ECU z tytułu kosztów administracyjnych, tak więc w rzeczywistości pożyczka wynosi 950 ECU; spłata pożyczki w wysokości 1 200 ECU następuje, podobnie jak w pierwszym przykładzie, 1,5 roku od daty pożyczki.

Równanie przybiera postać:

$$950 = \frac{1200}{(1+i)^{\frac{547,5}{365}}} = \frac{1200}{(1+i)^{\frac{547,875}{365,25}}} = \frac{1200}{(1+i)^{\frac{18}{12}}} = \frac{1200}{(1+i)^{\frac{78}{52}}}$$

lub:

$$(1+i)^{1,5} = 1200/950 = 1,263157$$

$$1+i = 1,168526$$

$$i = 0,168526$$

Wartość tę zaokrąglamy do 16,9 % (lub do 16,85 %, jeśli preferowane jest zachowanie dokładności do dwóch miejsc po przecinku).

Przykład trzeci

Suma pożyczki wynosi 1 000 ECU; spłata pożyczki następuje w dwóch ratach po 600 ECU każda, wpłacanych odpowiednio po roku i po dwóch latach.

Równanie ma następującą postać:

$$\begin{aligned} 1000 &= \frac{600}{(1+i)^{\frac{365}{365}}} + \frac{600}{(1+i)^{\frac{730}{365}}} = \frac{600}{(1+i)^{\frac{365,25}{365,25}}} + \frac{600}{(1+i)^{\frac{730,5}{365,25}}} \\ &= \frac{600}{(1+i)^{\frac{12}{12}}} + \frac{600}{(1+i)^{\frac{24}{12}}} = \frac{600}{(1+i)^{\frac{52}{52}}} + \frac{600}{(1+i)^{\frac{104}{52}}} = \frac{600}{(1+i)^1} \\ &\quad + \frac{600}{(1+i)^2} \end{aligned}$$

Równanie to rozwiązujemy algebraicznie i otrzymujemy wynik $i = 0,13066$, który zaokrąglamy do 13,1 % (lub do 13,07 %, jeśli preferowane jest zachowanie dokładności do dwóch miejsc po przecinku).

Przykład czwarty

Suma pożyczki wynosi $S = 1\,000$ ECU, a kwota do spłacenia przez kredytobiorcę wynosi:

Po 3 miesiącach (0,25 roku/13 tygodni/91,25 dnia/91,3125 dnia):	272 ECU
Po 6 miesiącach (0,5 roku/26 tygodni/182,5 dnia/182,625 dnia):	272 ECU
Po 12 miesiącach (1 rok/52 tygodnie/365 dni/365,25 dnia):	544 ECU
Razem:	1 088 ECU

Równanie przybiera postać:

$$\begin{aligned}
 1000 &= \frac{272}{(1+i)^{\frac{91,25}{365}}} + \frac{272}{(1+i)^{\frac{182,5}{365}}} + \frac{544}{(1+i)^{\frac{365}{365}}} \\
 &= \frac{272}{(1+i)^{\frac{91,3125}{365,25}}} + \frac{272}{(1+i)^{\frac{182,625}{365,25}}} + \frac{544}{(1+i)^{\frac{365,25}{365,25}}} \\
 &= \frac{272}{(1+i)^{\frac{3}{12}}} + \frac{272}{(1+i)^{\frac{6}{12}}} + \frac{544}{(1+i)^{\frac{12}{12}}} = \frac{272}{(1+i)^{\frac{13}{52}}} \\
 &+ \frac{272}{(1+i)^{\frac{26}{52}}} + \frac{544}{(1+i)^{\frac{52}{52}}} = \frac{272}{(1+i)^{0,25}} + \frac{272}{(1+i)^{0,5}} \\
 &\quad + \frac{544}{(1+i)^1}
 \end{aligned}$$

W równaniu tym możliwe jest obliczenie i za pomocą kolejnych przybliżeń, które można zaprogramować na kalkulatorze kieszonkowym.

Otrzymujemy wynik $i = 0,13185$, który zaokrąglamy do 13,2 % (lub do 13,19 %, jeśli preferowane jest zachowanie dokładności do dwóch miejsc po przecinku)."